

Ὁ Ἅγιος Μνάσων

ὁ ἀρχαῖος μαθητής

«Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ὧ ξενισθῶμεν Μνάσων τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ» (Πράξ. κα' 15 – 16).

Δηλαδή, ὑστέρᾳ ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς (ποῦ ἔμειναν στὴν Καισαρεία καὶ ὁ προφήτης Ἀγαβὸς προφήτεψε τὴν σύλληψη τοῦ Ἀποστόλου, ὅταν θὰ πήγαινε σὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ τελευταῖα φορὰ), οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος, Λουκᾶς καὶ οἱ σύντροφοί τους ἐτοίμασαν τὶς ἀποσκευές τους καὶ ἀνέβηκαν σὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἐκεῖ ἦρθαν καὶ ἀπὸ τὴν Καισαρεία μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὲς καὶ ἔφεραν μάλιστα μαζί τους καὶ κάποιον Μνάσωνα, Κύπριο παλιὸ μαθητὴ σὸ σπίτι τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ φιλοξενηθοῦν.

Ἀρχαῖος μαθητής!

Νὰ ὁ ἐπίζηλος τίτλος, τὸν ὁποῖο αὐτὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ δίνει σὸν ἐκλεκτὸ Ἱεράρχη τῆς Κύπρου, τὸν Ἅγιο Μνάσωνα. Ἀρχαῖο μαθητὴ τὸν ὀνομάζει.

Τώρα πῶς ὁ Μνάσων βρέθηκε σὰ Ἱεροσόλυμα καὶ

είχε μάλιστα καὶ σπίτι δικό του, στο ὁποῖο φιλοξενήθηκαν τόσοι μαθητές, δὲν γνωρίζουμε. Ἀπὸ τὸ συναξάρι του μανθάνουμε μόνο πὼς ὁ Ἅγιος Μνάσων γεννήθηκε στὴν Ταμασὸ ἀπὸ γονεῖς εἰδωλολάτρες.

Κάποια φορά, ὅταν ἦταν πιά μεγάλος, οἱ γονεῖς του ἔστειλαν αὐτὸν μαζί μὲ τὸν φίλο του Θεωνᾶ στὴν Ρώμη γιὰ νὰ διευθετήσουν τὴν διαφορά πού ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν εἰδωλολατρῶν τοῦ Πολιτικοῦ καὶ τοῦ χωριοῦ Πέρα ποιὸς ἀπὸ τοὺς ψευδώνυμους, εἰδωλολατρικοὺς θεοὺς, πού εἶχαν προστάτες ἦταν ὁ μεγαλύτερος. Στὴν Ρώμη οἱ δυὸ φίλοι συνήντησαν μερικοὺς Ἀποστόλους ἐκ τῶν Ἑβδομήκοντα οἱ ὁποῖοι φαίνεται πὼς κατέφυγαν ἐκεῖ μετὰ τὸν λιθοβολισμὸ τοῦ Στεφάνου, καὶ ἀπὸ αὐτοὺς διδάχτηκαν τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὰ λίγα πού ἄκουσαν γιὰ τὴν καινούργια θρησκεία, ἄναψαν μέσα τους βαθὺ τὸν πόθο νὰ γνωρίσουν γι' αὐτὴν περισσότερα. Γιὰ τοῦτο τὸν λόγο ἔσπευσαν νὰ συντομεύσουν τὸν χρόνο τῆς παραμονῆς τους στὴν Ρώμη καὶ νὰ φύγουν γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Τὸ ταξίδι τους εἶχε ἓναν σκοπὸ: Νὰ συναντήσουν ἐκεῖ τὸν κορυφαῖο Ἀπόστολο Πέτρο καὶ τὸν Εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη, γιὰ τοὺς ὁποίους εἶχαν ἀκούσει πολλὰ καλὰ λόγια καὶ νὰ πληροφορηθοῦν ἀπὸ τὸ στόμα τους περισσότερα γιὰ τὸ ἀγαπημένο ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ.

Ὁ εὐγενικὸς πόθος τους, μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, βραβεύτηκε πλούσια στὴν Ἁγία Πόλη. Ἐδῶ οἱ δυὸ

φίλοι συναντήθηκαν με τὸν «ἡγαπημένον μαθητὴν», τὸν Θεολόγο Ἰωάννη καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἄκουσαν καταλεπτῶς γιὰ ὅλη τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου. Στὸ τέλος, ἀφοῦ ἔλαβαν καὶ τὸ ἅγιο βάπτισμα, ἐπέστρεψαν στὴν πατρίδα τους τὴν Κύπρο. Ἦρθαν γιὰ νὰ σκορπίσουν καὶ ἐδῶ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Νά! μιὰ ἀληθινὴ ἐκδήλωση φιλοπατρίας.

Σὰν ἔφτασαν στὴν Κύπρο, με μεγάλη χαρὰ πληροφορήθηκαν ὅτι οἱ Ἀπόστολοι Βαρνάβας, Μάρκος καὶ Παῦλος εἶχαν ἔρθει ἐδῶ πρὸ καιροῦ καὶ ἀνέλαβαν σκληρὴ ὁδοιπορία, γιὰ νὰ φωτίσουν τὶς σκοτισμένες ψυχές. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ Μνάσων κινήθηκε σὲ διάφορα μέρη νὰ τοὺς συναντήσῃ. Ἐνὰ πρῶτ' οἱ κόποι του βραβεύτηκαν. Σ' ἓνα σπήλαιο, ὅπως εἶδαμε καὶ στὸν βίο τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου, ὁ Μνάσων συνήντησε τοὺς Ἀποστόλους μαζί με τὸν νεοφώτιστο ἐπίσκοπο, τοῦ ὁποίου ὁ «ἀρχαῖος, αὐτός, μαθητής» ἔσπευσε νὰ γίνῃ σύντροφος καὶ βοηθός του.

Ἀπὸ τὸ σπήλαιο τῆς Ταμασοῦ, στὸ ὁποῖο ἐγκαταστάθηκαν στὴν ἀρχὴ οἱ δύο μαθητὲς καὶ οἱ συνεργάτες τους, ἄρχισαν οἱ σωστικὲς ἐξορμήσεις με ἀποτέλεσμα «ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ» νὰ γίνῃ σὲ λίγο καιρὸ πηγὴ παρηγοριᾶς καὶ ἐλπίδος γιὰ τὶς ἀποκαμωμένες καρδιές. Τὸ φλογερὸ κήρυγμα ἐνισχυόμενο ἀπὸ τὸ ζωντανὸ παράδειγμα μιᾶς ἁγίας

ζωῆς καὶ τὰ πολλὰ θαύματα πρόσθεταν κάθε ἡμέρα καὶ νέες ψυχές στον ἀριθμὸ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.

Πλούσια χαρίτωσε ὁ Θεὸς καὶ τὸν Ἅγιο Μνάσωνα μὲ τὸ θαυματουργικὸ χάρισμα. Ἀπὸ τὸ συναξάρι του μανθάνουμε πὼς κάποια φορὰ ποὺ ὁ Ἅγιος βγῆκε ἀπὸ τὸ σπήλαιο ὅπου ἔμενε καὶ πῆγε στὴν πόλη, εἶχε περάσει ἀπὸ τὸν περικαλλὴ ναὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ποὺ βρισκόταν στὸ κέντρο τῆς Ταμασοῦ. Στὸ ἀντίκρισμα τοῦ ναοῦ μὲ τὰ πλούσια ἀγάλματα ἢ ψυχὴ τοῦ ἁγίου ἀγανάκτησε γιὰ τὸ κατάντημα τῶν συμπατριωτῶν του, μὰ καὶ ὅλου τοῦ ἀρχαίου κόσμου. «Τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν», ψέλλισε, «ἀργύριον καὶ χρυσίον ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων». Κι ἀφοῦ κοίταξε μὲ παράπονο τὰ λευκὰ μάρμαρα τοῦ ναοῦ καὶ τὸ ἀστραφτερὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ποὺ ἦταν στὸ μέσο, φώναξε!

-Στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, σὲ διατάζω νὰ πέσεις καὶ νὰ συντριβεῖς.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσει ὁ Ἅγιος καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε. Τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ὁ ναὸς γκρεμίστηκαν τὴν ἴδια στιγμή καὶ ἔγιναν κομμάτια. Οἱ ψευδοῖερεῖς, ποὺ βρισκόντουσαν ἐκεῖ, καὶ παρακολουθοῦσαν τὰ γενόμενα μὲ δάκρυα ἔτρεξαν καὶ κατήγγειλαν στοὺς Ἕλληνες εἰδωλολάτρες τὰ ὅσα εἶδαν. Κι αὐτοί, ἔξαλλοι ἀπὸ ἱερὴ ἀγανάκτηση, ὅρμισαν νὰ συλλάβουν τὸν Ἅγιο καὶ νὰ τὸν σκοτώσουν.

Μὰ ὁ φλογερὸς ἱεραπόστολος δὲν τὰ ἔχασε. Μὲ τὸ θάρρος τῆς χριστιανικῆς πίστεως πὺν πλημμύριζε τὴν ψυχὴ του, στάθηκε ἀτάραχος, κοίταξε κατὰματα τὰ μανιασμένα πλήθη, καὶ φύσηξε στὸ πρόσωπό τους. Μικροὶ καὶ μεγάλοι μὲ μιᾶς σταμάτησαν καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν μὲ πόνο: «Τὰ μάτια μας. Τὸ φῶς μας. Χάσαμε τὸ φῶς μας. Λυπήσου μας, ἄνθρωπε. Πιστεύουμε στὸν Θεό σου. Συγχώρησέ μας καὶ κάνε μας καλά».

Ὁ Ἅγιος σὶς παρακλήσεις τους ἔσπευσε ν' ἀνταποκριθεῖ. Τοὺς ξανάδωσε τὸ φῶς τους σφραγίζοντας τὸν καθένα μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, καὶ ὕστερα τοὺς βάπτισε. Κι ἦταν ὅλοι κάπου τριακόσιοι. (Ἀκολουθία Ἀγίου Μνάσωνος σελ. 16, 1774).

Ἐνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ τοῦ Ἀγίου Μνάσωνος εἶναι συνδεδεμένο μὲ τὴν ζωὴ τοῦ πρώτου ἐπισκόπου τῆς Ταμασοῦ, τοῦ Ἀγίου Ἡρακλειδίου. Μαζὶ ἔμεναν στὴν ἀρχή. Στὸ ἴδιο σπήλαιο πὺν χρησιμοποιόταν καὶ ὡς ναός. Ἀργότερα ὁ Μνάσων ἔφτιαξε δικό του κελί, δίπλα στὸ κελὶ τοῦ Ἀγίου Ἡρακλειδίου. Ὅμως μαζί του ἱεουργοῦσε, μαζί του προσευχόταν. Μὲ προθυμία τὸν βοηθοῦσε. Καὶ σὲ ὅλα του ἦταν πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος ἀκόλουθος.

Στὸ ἱεραποστολικὸ ταξίδι πὺν ἀνέλαβε ὁ Ἡρακλείδιος

στήν Πάφο, ὁ Μνάσων τὸν ἀκολουθήσε πρόθυμα καὶ πολὺ τοῦ συμπαραστάθηκε στὸ ἱερὸ ἔργο. Ἀλλὰ καὶ στήν ἐκτέλεση θαυμάτων, ὅπως ἀναγράφεται στήν ἀκολουθία του, καθόλου δὲν ὑπέρρησε ἀπὸ τὸν Ἅγιο Δάσκαλό του.

Ὁ Μνάσων, ὅπως ἀναφέραμε καὶ στὸν βίο τοῦ Ἁγίου Ἡρακλειδίου, ἀνέστησε τὴν Τροφίμη, τὴν μητέρα τοῦ Ἀετίου, ποὺ ἀπὸ τὴν βαθιὰ θλίψη της γιὰ τὸν θάνατο τοῦ παιδιοῦ της κτύπησε τὸ κεφάλι στὸν τοῖχο καὶ ἔπεσε κάτω νεκρή.

Κάποια ἄλλη φορὰ ἀνέστησε ἀπ' τὸν τάφο ἓνα πάλι νεκρὸ μὲ ἀποτέλεσμα τετρακόσιοι εἰδωλολάτρες νὰ πιστεύσουν καὶ νὰ βαπτιστοῦν τὴν ἴδια μέρα.

Ἐφραξε τὸ στόμα κάποιου δύστροπου χρεώστη, ποὺ μιὰ ἡμέρα ἄρπαξε ἓναν πιστὸ ἀδελφὸ καὶ ζητοῦσε νὰ τὸν στραγγαλίσει, γιὰ νὰ πάρει πίσω ἓνα ἐνέχυρο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει. Ὁ Ἅγιος Μνάσων τοῦ πῆρε τὸ χέρι καὶ μὲ γλυκύτητα τοῦ εἶπε:

Ἄφησέ τον, παιδί μου, καὶ θὰ σοῦ ἐπιστρέψει ὅ,τι τοῦ ἔδωκες.

Ὁ δύστροπος ὅμως καὶ ἄνομος χρεώστης, ποὺ εἶδε τὴν στιγμή ἐκείνη νὰ πλησιάζουν καὶ ἄλλοι ὅμοιοί του, ἀντὶ νὰ ἀφήσει τὸ δυστυχισμένο θῦμα του, ἄρχισε νὰ

τὸ πιέζει περισσότερο καὶ νὰ βλαστημᾷ τὸν Κύριο.
 Στὶς ὑβρεις καὶ τὶς βλασφημίες τοῦ σκληροῦ καὶ
 ἄδικου Ἀλέξανδρου — ἔτσι λεγόταν ὁ χρεώστης — ὁ
 Ὅσιος τοῦ εἶπε:

Τὸ ἄνομο στόμα σου, ποὺ ὑβρίζει καὶ βλασφημεῖ τὸν
 δημιουργό, θὰ μείνει ἄλαλο καὶ κλειστό. Καὶ τὸ χέρι
 ποὺ ἐπιτίθεται καὶ ζητᾷ νὰ βλάψει τὸν ἁθῶο, θὰ
 ξηρανθεῖ.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ ὁ Ἅγιος τὰ λόγια του καὶ ἡ
 τιμωρία βρῆκε τὸν ἄνομο καὶ ὑβριστῇ. Ὁ Ἀλέξανδρος
 ἔμεινε ἄλαλος καὶ ξερός.

Τὸ θαῦμα κατατρόμαξε τοὺς παριστάμενους. Μερικοὶ
 μάλιστα ἔσπευσαν νὰ δηλώσουν πίστη στὸν Θεὸ τοῦ
 Ἁγίου. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν καὶ κάποιος Γελάσιος
 ποὺ ἐπίστευσε μὲ ὅλο τὸν οἶκο του καὶ βαπτίστηκε.

Τὸ παράδειγμά του μιμήθηκε καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. Μὲ
 δάκρυα ποὺ ἔτρεχαν καὶ ἔβρεχαν τὰ ἐνδύματά του
 ζητοῦσε μὲ διάφορες κινήσεις τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὁ
 Ἅγιος τὸν λυπήθηκε. Τὸν συγκώρησε, τὸν θεράπευσε
 καὶ σὸ τέλος τὸν βάπτισε.

Στὴν ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Μνάσωνος ἀναφέρονται καὶ
 ἄλλα θαύματα. Μερικὰ εἶναι καὶ τοῦτα:

«Μίαν τῶν ἡμερῶν» πού ὁ Ἅγιος ξεκίνησε νὰ πάει στοῦ χωριό Πέρα, βρῆκε τὸν ποταμὸ κατεβασμένο μὲ πολὺ νερό. Ἀφοῦ στάθηκε καὶ εἶπε μία προσευχή, ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ τότε τὰ νερά στάθηκαν καὶ ὁ ἅγιος πέρασε στὴν ἄλλη μεριά σὰν τὸν προφήτη Ἡλία, «ἄβρόχοις ποσὶ».

Θεράπευσε δαιμονισμένους καὶ τυφλοὺς. Κατέπαυσε τρικυμία καὶ πρόλαβε ναυάγιο. Σὲ καιρὸ ξηρασίας, προσευχήθηκε, καὶ οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ ἄνοιξαν καὶ ἔπεσαν εὐεργετικὲς βροχές. Ὁ Ἅγιος Μνάσων διαδέχτηκε στὸν ἐπισκοπικὸ θρόνο τῆς Ταμασοῦ τὸν δάσκαλο καὶ προστάτη του, τὸν Ἅγιο Ἡρακλείδιο. Μὲ τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴν ἀτσαλένια θέλησή του, μὲ τὸ κήρυγμα καὶ τὰ θαύματά του ἡ στρατιὰ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Χριστοῦ μεγάλωνε καθημερινὰ καὶ τὸ φῶς τῆς καινούργιας ζωῆς ἀπλωνόταν μὲ τὴν δράση του σ' ὅλο τὸ βασανισμένο νησί.

Τὸ σωστικὸ ἔργο τοῦ Ἀγίου συνεχίστηκε ὡς τὰ βαθιά του γηρατεία. Ὄταν πλησίασε ὁ καιρὸς ν' ἀφήσει τὸν κόσμο καὶ νὰ πάει στὸν οὐρανό, κάλεσε κοντὰ του τοὺς μαθητὲς του, καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔδωκε χρήσιμες συμβουλὲς καὶ τοὺς παρήγγειλε νὰ μὴ λυπηθοῦν, χειροτόνησε ἀντικαταστάτη του τὸν Ροδῶνα «ψήφω κοινῇ» ὅλων τῶν πολιτῶν τῆς Ταμασοῦ.

Τρεῖς μέρες μετὰ τὰ γεγονότα αὐτά, σὺν 19 τοῦ

Ὁκτώβρη, ἡ ἁγία ψυχὴ τοῦ ταπεινοῦ καὶ σεμνοῦ ἐπισκόπου, ἐγκατέλειψε τὰ γήινα καὶ πέταξε γιὰ τὸν οὐρανό. Στὸ ἄκουσμα τὸ θλιβερό του θανάτου του τὰ πλήθη τῶν πιστῶν προσέτρεξαν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, γιὰ νὰ ἀποχαιρετήσουν τὸν πατέρα τους καὶ νὰ ἀσπασθοῦν γιὰ τελευταῖα φορὰ τὸ τίμιο λείψανό του. Τὴν ὥρα τοῦ ἀσπασμοῦ «τυφλοὶ ἀνέβλεπον, κωλοὶ περιεπάτουν καὶ δαίμονες ἔφευγον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους». Οἱ μαθητὲς κήδευσαν τὸ ἅγιο σῶμα «ἐντίμως καὶ εὐλαβῶς πλησίον τοῦ Ἀγίου Ἡρακλειδίου».

Ἀργότερα ὁ σεβασμὸς τῶν χριστιανῶν πρὸς τὸν μεγάλο αὐτὸν Ἅγιο ἔστησε λίγο πέρα ἀπὸ τὸν τάφο του ἓνα μοναστήρι, τὸ ὁποῖο σήμερα δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει. Μιὰ μικρὴ ἐκκλησία ὑφίσταται μονάχα ἀπὸ τὴν παλιὰ ἐκείνη δόξα. Μιὰ ἐκκλησία ποὺ διαλαλεῖ τὰ περασμένα μεγαλεῖα καὶ θυμίζει σὲ ὅσους τὴν ἐπισκέπτονται, μιὰ ἐποχὴ σκληρῶν ἀγώνων καὶ μαρτυρίων, γιὰ νὰ ἔχουμε ἐμεῖς σήμερα τὸ κεφάλι ψηλὰ καὶ νὰ καυχώμαστε γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ καταγωγὴ μας καὶ τὴν ὀρθόδοξη πίστι μας.

Τὸ ἐκτιμοῦμε ὅμως αὐτὸ οἱ τωρινοὶ κάτοικοι τῆς Νήσου τῶν Ἀγίων; Ἀλήθεια! Τὸ ἐκτιμοῦμε;